

Velja v Ljubljani
in po pošti:

velja leta K 84—
velja leta 42—
velja leta 21—
velja leta 7—

Na inosemstvo:

na leto leta prejeto K 95—
na leto leta 50—
na leto leta 26—
na leto leta 9—

Jugoslavija

Na pismeno naročbo bro-
šurice denarja se n-
moremo oziroma.

Naročniki naj pošljajo
naročnino
po nakaznici.

Člani se računajo po po-
rabilnem prostoru in se-
stavijo se v visok ter 45 m.
brek prostor za enkrat
40 vis., za večkrat poprav.

Uredništvo je na Starem trgu št. 13. Telefon
220. Upravištvo je na Marijinem trgu
št. 8. Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Vprašanjem glede inzeratov l. dr. se naj pri-
loži na odgovor dopisni ali ustni. — Dopisi
naj se frankirajo. — Rekopisi se ne vračajo.

Boji na severnih mejah. — Nemci oborožujejo civilno pre- bivalstvo nevtralne cone.

Mirovna pogodba za Nemško Avstrijo. — Boj oderuštva na Češkem.

Naš položaj.

Odločitev mirovne konference glede naših zapadnih in severnih mej mora pasti v najkrajšem času. Alarmantne vesti, ki zadnje čase krožijo po časopisju, nikakor niso v zvezi s končno-veljavno odločitvijo. Sicer pa smo Slovenci pripravljeni na vse, kar vemo, da smo najmanjši med majhnimi, za katere nimajo imperijalisti v Parizu nobene pravice. Od vsega začetka smo vedeli, da se nahajamo v težavnem zunanje političnem položaju in to največ po zaslugi Italije, ki hoče priti na nepošten način do povečanja svojega ozemlja v našo narodno in državno škodo.

Slovenec nikakor ne moremo in ne smemo priznati nobenega kompromisa, če tudi bi ga hoteli skleniti naši zastopniki v Parizu. Italijansko-nemško paktiranje za naše severne meje ne sme biti odločilno pri rešitvi našega koroškega vprašanja. Mi zahtevamo etnografsko mejo na Koroškem in Štajerskem, kjer ne sme biti za nas izgubljen noben Slovenec. Za nas je nesprejemljivo načelo, da bi imeli avstrijski Nemci kot naši sovražniki in premaganci entente kako prednost pri odločitvi.

Naša mirovna delegacija se mora ravnati strogo po navodilih iz Belgrada in ne sme storiti prav ničesar brez vednosti in dovoljenja naše vlade. Naše obmejno vprašanje se mora rešiti samostojno tako glede Koroške kakor glede Primorske. Mi hočemo etnografsko mejo tako na Koroškem kakor v našem Primorju.

Italija bi nas rada s pomočjo Nemcev vsestransko uničila, zato se zavzema za svoje nekdanje sovražnike in paktira z njimi v našo škodo. Italijansko-nemška zveza, pa naj se uve-

ljava še v tako majhni meri, bo vzrok neprestanih nemirov, ki bodo ogrozili svetovni mir. Na vse to morajo naši delegati misliti. Vsaka popustljivost v obliki kaknega kompromisa je največji greh, ki bi ga mogla zagrešiti naša delegacija.

Mi pa bodimo pripravljeni na vse. Tudi če nas „prijateljski“ Pariz še noče priznati na celim našem ozemlju, smo še vedno v pravici in te pravice si ne pustimo kratiči nikomur. Prej ali poznej uvidijo tudi gospodje v Parizu, da je naša pravica večja in močnejša od vseh krivičnih sklepov sedaj tako mogočne mirovne konference.

Za slovenske internirance na Koroškem.

Pogajanja s koroško vlado v Celovcu so se razbila, torej tudi ne moremo računati s tem, da nastane na fronti mir. V tej dobi je treba pazno zasledovati gibanje naših Nemcev, ki so očitno simpatizirali s postopanjem koroških napadov. Da za tem koroškim vojaškim gibanjem stoji cela Nemška Avstrija, je menda jasno, kaj bi sicer delali na fronti dunajski, tirolski in solnograški bataljoni.

Povdarjalo se je že opetovano, da se z Nemci ob izvanrednem vojnem stanju ne sme ravnati v rokavi-
cah, sicer nam zrastejo čez glave, saj je nevarnost bila že precej resna.

Da v tej dobi težko gledamo Nemce na važnih civilnih in vojaških uradnih mestih, se je že večkrat, pa zaman povdarjalo, sicer pa nam je v tem oziru obljubil dr. Kukovec na zadnjem strankinem zboru večji radikalizem. Skrajni čas je!

Ob času, ko so nemške tolpe prodirale v Slovenijo Gradec in še dalje,

ter ropale, plenile in morale, so bili kot talci zaprti in odvedeni ugledni nemškutarji. V tem oziru moramo poudariti energično postopanje odišlega glavarja; samo pri izbiri svojih oseb ni imel povsem srečne roke, videli smo kot talce manj prononsirane in manj razupite ljudi, dočim so druge bogatejše in uglednejše nemške korifeje ostale nemoteno doma. Mora se pa poudarjati, da so med talci v Celju, Šoštanj, Slovenjem Gradcu itd. osebe, katere sedanjo usodo v polni meri zaslužijo in ki bi na svobodi javni mir in red resno ogrozile. Torej jih ne kaže izpustiti, dokler ni miru na fronti, tudi če se za to zavzemajo bogve kateri advokati.

Ko bi se pa koga hotelo pozneje izpustiti, se naj uvaža sledeče:

Na Koroškem je v koncentracijskih taborih mnogoštevilni naš rojak, za kojih usodo žalibog očitno premalo skrbimo.

Predlagamo, da se napravi junktim med usodo naših ujetnikov in internirancev na Koroškem ter med nemškimi talci tukaj. Nemškega talca se izpusti le proti osvoboditvi 10 naših nesrečnih Korošcev.

Merodajni krogi uvažujte!

Koroški akademiki — bratom na jugu.

Dnevi, kot jih ni videla niti Srbija, niti Belgija, so došli za naš Korošan. Bratje, naša sinja jezera, naši planinski potoki, naše krasne planine rdijo krvavih solz trpinčenega ljudstva. Naši domovi so uničeni, naši begunci preplavljajo vašo domovino in čakajo odrešenja. Bratje koprneč čakamo...

Vedite, da biva v naših planinah še ljudstvo, ki hoče vstati, ki hoče živeti! Ali ste slišali kdaj otožno pesem naših deklet: ni več moj dragi, ljubi dom...? Ali ste se zavedali, da je to klic z Gosposvete zadnji, umirajoči glas? Umrl je in vstala je mogočna pesem o narodnem prebujenju, vstala je naša pesem o kralju Matjažu, ki je vstal iz široke Pece, vstal, da ga povedemo na naše Gosposvetsko polje in ga tam kronamo. Bratje, koprneč čakamo...

Povedemo ga na naš vojvodski prestol, zastave zaplapolajo in grobovi se odprejo in vstanejo glasniki davne naše svobode, vstanejo priče naše slavne zgodovine.

Bratje, naša zemlja je vredna Vas na jugu, vredna, da se borite za svobodo Korošana. Naša zemlja je bogata; naši gozdovi, naše krasne planine, naša divna jezera, naši rudniki krijejo neprecenljive zaklade. Najlepši biser bo Korošan v kroni našega osvobođenja; zato, bratje, slušajte klic v zadnji uri: Korošan, zdaj izgubljen, ne bo nikdar, nikdar več naš. Goriško ljudstvo, čeprav pride pod italijansko oblast, ne bo podleglo; strne se in strese s sebe jarem suženjsiva. A koroški narod, ki je nanj z najhujšo silo pritiskal orkan pangermanizma, umre pod tujčovo silo. In čez deset let poromate v Korošan in se vam orosi oko, ko zazrete naš krasni dom, ko vidite tujce po naših gorah: oh, naši so samo grobovi...

Bratje, nikdar!

Bratje na jugu! Gospasveta vas kliče, še enkrat in — zadnjič! — „Klub koroških akademikov“: Fellahur Julij, jurist, pres. Fran Sušnik, stud. phil., t. č. tajnik.

Proslava Danilove štiridesetletnice.

(23. maja 1919.)

Prvič se je proslavil na našem odru jubilej umetniškega delovanja slovenskega igralca G. Danila je praznoval štiridesetletnico svojega dela na slovenskem odru.

Slavnostno razporeženje je vladalo v opornem gledališču, ki je bilo zasedeno do zadnjega kotička. Žalostna vest o odločitvi naših meja v našo začasno škodo se je strnila v jekleno samozavest o pravičnosti naših zahtev in se primerno prilagodila slavnostnemu večeru, ki je bil obenem praznik zmage slovenske moči nad tujim terorjem, ki je gospodoval tudi v našem narodnem svetilišču.

Obdan od igralcev-tovarišev, med cvetjem in darovi, se je pokazal slavljencec kot „Stari Kremen“ občinstvu, ki ga je pozdravilo s prisrčnimi dolgo-
trajnimi ovacijami. V imenu gledališkega sveta je nagovoril gosp. Danila višji šolski nadzornik Grafenauer in mu izročil lep venec z narodnimi trakovi. Gosp. Hinko Nučič je v imenu

igralskega osebja govoril krasen govor, v katerem je spominjal slavljence in občinstvo na dolgo, težavno pot, ki jo je moral prehoditi Danilo v dobi štiridesetih let, v času, ko je bila naša umetnost popolnoma odvisna od nemških gospodarjev na naši zemlji, v razmerah, ki so bile skrajno neugodne za slovenskega igralca. G. Danilo je vztrajal zvesto na svoji poti, požrtvovalnost in idealizem sta ga privedla do tega večera. Velike so njegove zaslu-
ge za slovensko dramo na odru, za razvitek slovenskega gledališča. Vedno je ostal zvest svoji domovini. Niti v najžalostnejših trenutkih, ko so njegovi tovariši zapuščali slovenski oder, ni zgubil one samozvesti, ki je last pravega umetnika. Slovenskemu odru je daroval svoje otroke. Tudi v njem — Nučiču — je vzbudil ljubezen do gledališča, kjer je moral, žal, spoznati, da tudi na odru ni vse zlato, kar se svetli. Kakor v „Starem Kremenu“, ki si ga je izvolil za svoj častni večer, je njegov značaj, neomajen in kljubujoč vsem zaprekam, ki so mu na poti do uveljavljenja svojih načrtov. Preživel je staro Avstrijo in doživel jugoslovansko svobodo, v kateri naj

deluje še mnogo let za procvit slovenske Talije. Navdušeno ploskanje občinstva je sledilo Nučičevemu govoru in pozdravnih klicev na slavljence ni hotelo biti konca. G. Nučič je izročil Danilu krasno salonsko uro kot dar igralskega osebja. Posamezni člani gledališča so izročili slavljencu veliko latorovih vencev, šopkov, cvetja in drugih darov, okinčanih s slovenskimi trakovi. Končno je še ga. Borštnikova čestitala jublantu s prisrčnimi besedami, v katerih se je spominjala ulog, ki jih je igrala skupno z Danilom in mu podarila krasen šopek najlepših cvetic. Med mnogimi darovi je bil tudi venec Glasbene Matice in drugi važnih neimenovanih darovateljev. G. Danilo je v kratkih zahvalnih besedah omenjal, da ni zaslužil takega slavlja in da ga le veseli dejstvo, ko vidi pred seboj polno gledališče prijateljev slovenske drame, ki naj nikdar več ne izgine iz tega odra. Ponovni dolgo-
trajni aplavzi in živijo-klici so končali pozdravno slavnost Danilovega častnega večera.

„Zemlja“, komedija življenja, ki si jo je izbral g. Danilo za proslavo svoje štiridesetletnice, in v kateri je

nastopil prvič kot „Stari Kremen“, je bila srečna izbira, pomembna za umetniško delovanje g. Danila. Kakor „Stari Kremen“ v „Zemlji“, tako je Danilo kljuboval vsem, katerim je bil na poti in končno zmagal nad vsemi. Preživel je mnogo bridkih preizkušenj na odru umetnosti in življenja in le njegova kremenita volja ga je vodila in pripeljala do končne zmage. Iz-
borno maskiran je predstavljal g. Danilo „Starega Kremena“ z njemu lastno doslednostjo, kar je tako vplivalo na mnogobrojno občinstvo, da je moral po vsakem dejanju večkrat pred zastor, kjer ga je občinstvo z veliko navdušenostjo in odkritosrčno pozdravljalo. Zlasti po zadnjem dejanju je žel g. Danilo dolgotrajne ovacije.

Igra sama na sebi ni kaj posebnega. Dejanja, ki se vrše na odru, so le posledica dramatičnega zapletka, katerega je avtor obdržal v svojem konceptu. Sicer pa je igra polna gledaliških dejanj, ki spremljajo posamezne dogodke na odru in jih združujejo v celoto.

Poleg Starega Kremena je edino Reza tista uloga, o kateri se more govoriti kaj več v prilog igralca oziroma

Odločitev o naših mejah še ni znana.

(Uradni dementi.)

Ljubljanski dopisni urad poroča iz uradnega vira:

K vestem, ki krožijo od snoči po naših listih, kakor bi bila jugoslovanska delegacija sklenila kak kompromis glede severnih mej, ugotavljamo, da so vse te vesti neoficijelne.

Uradno je znano le toliko, da so bile naše severne meje v zadnjih dneh predmet novih posvetovanj v teritorialni komisiji, da pa odločitev še ni padla.

Boji na severni meji.

Nemci v nevtralni zoni se oborožujejo.

n Špilje, 24. maja. (Izv. por.) Nemci v nevtralni zoni in severno od nje se oborožujejo z vsem mogočim orožjem. Iz Gradca je prišlo v Lipnico mnogo streljiva in orožja, katero so razdelili med ljudstvo od Arveža do Radgone. Vse kaže, da se bodo Nemci uprli s silo sklepu mirovne konference.

n Špilje, 24. maja. (Izv. por.) Moštvo špiljske posadke je v očigled preteče nevarnosti zahtevalo srbske častnike. Moštvo je navdušeno in disciplinirano. Vojaške oblasti naj ukrepejo vse potrebno, da bo dovolj vojaštva, ob takozvani nevtralni zoni od Arveža do Radgone.

Nemci napadajo na vsej črti. — Napadi zavrnjeni.

Ljubljana, 24. maja. (LDU.) Uradno situacijsko poročilo ob osmih. Na Golici smo z ognjem preprečili dvakratni poizkus nemških patrol pri bližnji se našim postojankam. Pri Judežu, zapadno od Slovenjega Grada, pri St. Janžu in pri Sv. Magdalenii so Nemci obstrelevali naše posadke s strojnimi, severno od Jezerskega pa z artiljerijo.

Politični pregled.

p Proti demokratskemu klubu. Beograd, 24. maja. (Izv. por.) Predsednik Anastazije Šola in poslanec poslanec Gligoroje Jefianović sta vstopila v radikalni klub. Že pri zadnjem glasovanju glede verifikacije mandatov sta glasovala proti demokratom.

p Poslanik — izdajalec. Bivši srbski poslanik v Berlinu dr. Bogičević je spisal pod naslovom „Beiträge zur Erforschung der Ursachen des europäischen Krieges mit spezieller Berücksichtigung Rußlands und Serbiens“ knjigo, v kateri blati dinastijo Karađorđević, in posebno radikalno Pašićevo stranko. Dr. Bogičević, ki je postal dober prijatelj bivšega nemškega

igralke. Gospa Juvanova je pokazala v Rezi vse svoje zmožnosti surovega in zabavljivega ženskega značaja, ki razume v svojem cinizmu podrediti vse svojemu končnemu cilju. Igrala je izvrstno, zlasti njen nastop z Ledenim grutarjem je bil dosleden z značajem robate toda občutljive Reze. G. Gregorin je bil v začetku precej daleč od Janeza, ki nikakor ni slaboumen. V drugem in tretjem dejanju pa je bil vedno boljši sin Starega Kremena. Kata gđ. Rakarjeve ni lahka uloga, zato zasluži posebno pohvalo za svoje srčne občutke, ki jih je izražala pristno in umljivo. G. Rasberger v ulogi Ledene grutarja je bil pravi tip rovtarskega kmeta. Njegov nastop, hoja, vedenje, govorica — vse je dišalo po Visokem. Vaški original je bil pač tudi nekaj original na odru. Gđ. Vera Danilova bi lahko pogodila boljše Babuljo, ker je v njej veliko igralskega talenta. Konjski hlapec g. Bratine je izpolnjeval s svojim naravno-komičnim nastopom do pčice resničnega požeruha, kateremu je polnitev želodca glavni interes. Tudi gg. Ločnik in Plut sta bila dobra hlapca. Zdravnik g. Drenovca je preveč negotov „padar“. Ostali so izpolnili svojo dolžnost, tudi otroci so bili primerno naučeni. —r—

tajnika zunanjih zadev Kinderlen-Wächterja, trdi tudi, da bosanske krize ni povzročila Avstrija z aneksijo Bosne, ampak da sta jo zakrivila Rusija in Srbija. Mož ki se danes spreha po Švici, se najbrže ne bo predrznil več stopiti na jugoslovanska tla. — Toda, kakor vedno, je tudi tu vzrok narodne izdaje — ženska!

p Nekaj opomb k načrtu o državljanstvu SHS. Načrt o državljanstvu SHS še ni v celoti priobčen in se zato omejimo na nekaj opomb. Iz kratkega poročila v listih je posneti, da se namerava državljanstvo podeliti vsem tistim, ki so si pridobili vsled najmanj 10 letnega bivanja v kaki občini domovinsko pravico. Potemtakem bi morali trpeti kot sodržavljane še nadalje razne dr. Mravlake, Pammerje, Rakusche in druge take navdušene „Jugoslovane“. To se ne sme zgoditi. Opozarjamo naše poslance, naj pazijo na ta vozni zakon in preprečijo vsako možnost, da bi zaupniki nemškega Volksrata postali državljani SHS.

p „La Serbie“, francosko pisan srbski tednik, ki je izhajal v Ženevi, preneha izhajati. Izdajatelj in urednik dr. Lazar Marković, vseučiliški profesor, se preseli nazaj v Beograd, kjer namerava nadaljevati svoje politično delo na programu, ki ga je zastopala „La Serbie“ v Ženevi.

p Neresnične vesti. Razni veleposestniki, ki bi radi z razširjenjem tendencioznih vesti o agrarni reformi preprečili hitro rešitev razlastitve veleposesov, so zadnje čase raznesli vest o nameravanem odstopu ministra za agrarno reformo dr. Poljaka. Kakor poročajo iz Beograda, so vse te vesti popolnoma neresnične.

p Bosanska vlada se ne bo spremenila, kakor so zadnje čase želeli in zahtevali razni politični krogi izven Bosne.

p Državna misel in avstrijske metode. „Hrvat“, piše v članku „Put do jedinstva“ med drugim: ako se bodo v naši državi uveljavile avstrijske metode, tedaj je gotovo, da ne bo narod vzljubil nove države, ampak se bodo razvile morda celo z zunanjo propagando tendence za razpad Jugoslavije. Ako ne pride ljudstvo do prepričanja, da mu je država potrebna in koristna, potem ta država nima bodočnosti. Prva skrb nas in državne uprave mora biti, da ne pride ljudstvo do takega razpoloženja. Quod erat dicendum!

p Politično pomemben nastop dalmatinske duhovščine. Split, 24. maja. (LDU.) Katoliška in pravoslavna duhovščina cetinske krajine, zbrana v Biteliču pri Sinju, je sprejela resolucijo, ki jo je podpisalo 18 duhovnikov, med njimi pet pravoslavni. Najvažnejše točke te izjave so: 1. Ne poznamo razlike med imeni „srbski“ in „hrvatski“ ter nam je prav, ali nas nazivajo Srbi ali Hrvati, ker so nam politični cilji isti. 2. Imamo med narodom isti poklic, t. j. vzgoja ljudstva po evangelijskih načelih, in in smatramo zato za svojo dolžnost, da premagamo vse ovire in pripravljamo pot v vzajemni ljubezni in strpnosti med duhovščino in med verniki. 3. Prepričani smo, da bi bil kulturni boj v našem narodu, ki mu je treba vzgoje miru, škodljiv in pogumen.

Pokrajinske vesti.

kr Carpe diem! Veleum Voltaire je rekel, da se sme tolerantnim biti proti vsem, le ne proti intolranciji. To življensko pravilo mora se posebno v današnjih časih z vneto upoštevati. Če hočemo zgraditi trajno neodvisno državo, treba je takoj z vso energijo zatreti nestrpnosti in hujškarje po načelu: crevez chiens si vous n'êtes pas content, „pogini pes, če nisi zadovoljen“. Popustljivost ni na mestu, vzgaja le nezadovoljnost, krepi hujšajoče elemente in podkupa državne temelje. V tej smeri je naše državno vodstvo pred kratkim naredilo velik korak v uspešnejšo obrambo proti nadziranju državnega obstoja

in želiti bi bilo, da največjo strogost obdrži vsaj toliko časa, dokler neprimerno iz vse nevarnosti. Stroga mora biti tudi notranja uprava. Slovenci smo toliko stoletij hlapčevali, da nam je suženjski duh prevzel vso naravo. Nemca, ki je še pred kratkim nad nami vihtel bič, smatra večina Slovencev še sedaj na primer v Celju za nekakšnega nadčloveka in če pride tako človeče med slovensko inteligenco, utihne hipoma slovenska govorica in se prične blažena nemščina. Pri večjih sodiščih še ni napočila nova doba, posebno ne pri nas. Predsednika civilnega in kazenskega senata sta Nemca in predsednik sodišču je njun dobri prijatelj. Pri prvem naroku se rabijo le nemški zapisniki, češ, da ni slovenskih. Pristopoval sem pred nekimi dnevi obravnavi pri okrožnem sodišču, zastopnik slovenščine popolnoma veččega toženca, je bil nemški odvetnik, govoril je seveda le nemški in predsednik senata se je le v tem jeziku z njim razgovarjal. Če bi danes Nemci zopet zasedli to mesto, ne bilo bi jim treba drugega prenašati, kakor nekatere nove slovenske napise, osobje bi lahko večinoma isto ostalo. Pred važnimi ukrepi deželne vlade bi bilo pač treba, da se posvetujejo z v narodni borbi izkušenimi in značajnimi možmi in se ni zanesti popolnoma na posameznega zaupnika, kateri morda pri nasvetu bolj svoje kot državne koristi zastopa.

kr Rogaška Slatina. Naznaniamo vsem rodoljubom iz Rogaške Slatine in okolice Rogačanom, Šmarčanom itd., da se vrši ustanovni občni zbor Čitalnice za Rogaško Slatino in okolico na praznik dne 29. maja 1919 ob 4. uri popoldan in sicer v vrtni dvorani potela „Pošta“ v Rogaški Slatini. Posebno so povabljeni na ta pomembni ustanovni občni zbor vsi rodoljubi z dežele moški in ženske in nadejamo se, da nas tudi naša inteligenca s sosednih krajev ne bo pustila na cedilu temveč, da bodo na tem ustanovnem čitalničnem zborovanju častno zastopani vsi sloji in stanovi. Vabimo tudi pristočno naše sosede Celjane, posebno pa pevce, da nam zapojejo nekaj lepo in milodonečih slovenskih pesmic, da bode naše ljudstvo spoznalo lepoto našega jezika, krasoto in milobo naše krasne in vedno lepe slovenske pesmi, da se bomo tudi pri tej priliki medsebojno spoznali ter si začrtali jasno pot, po kateri hočemo in tudi moramo v bodočnosti hoditi.

kr Rogaška Slatina. V tem velikem kopališču je zaposlenih mnogo delavcev in delavk: zidarjev, poljedelcev, vrtnarjev, stekleničark (dozdaj so jim rekli „flašerice“), sobaric, raznih delavcev pri strojih itd. Socijalni demokratje so jih začeli letos silno vabiti v svojo stranko, ustanovili so tudi delavsko društvo. Vendar že sedaj spoznavajo vedno bolj vsi, tudi tisti, ki so se dali zapisati, da to ni pravo društvo.

kr Rogatec. Pri tukajšnji sodnji se še vedno nahajajo nemški uradniki, nadoficijal Koroschetz in dr. — Odslovljeni učitelj Šalomon poučuje privatno nemški. Kako dolgo bo še oblast trpela te razmere?

kr Rogatec. Prestavljen je iz Rogatca v Ormož stražmojster Leskovar, katerega žena je v Rogatcu hudo nemškutarila. Upamo, da se bo v Ormožu zopet naučila slovenskega jezika, katerega je, ko še ni bila poročena, edino le znala.

kr Mozirje. Koroške Slovence je zadela nemila usoda; vojska tudi nam ni prizanesla, da smo si morali radi divjanja nemške druhali poiskati zavetja pri gostoljubnih štajerskih Slovenceh v Mozirju. Tamkaj smo našli naše sotrpine iz Goriške, ki že četrto leto prenašajo isto nemilo usodo in željno pričakujejo dneva odrešenja in vrnitve v svojo domovino. Dne 18. maja so priredili v vrtu hotela „Iirija“ Vodnikovo slavnost, ki jo je otvoril J. Kemperle s sijajnim govorom o Vodniku in ga nam naslikal kot pesnika, politika in vzornega slovenarja; nato je sledila Linhartova

veseloigra „Županova Micka“ s predin poigro. Vsi igralci so tako živahno in dovršeno nastopali, da jih je občinstvo z burnimi ovacijami spremljalo. Med posameznimi dejanji je zapel begunski moški zbor in svirala domača godba slovenske koračnice. Ta slavnost je pač jasno kazala, kako visoko izobraženi so naši goriški sobratje; tako omikan in zaveden narod se ne da in ne more trajno podjarmiti, zato upamo in smo trdno prepričani, da bo tudi njim prisiljal soince svobode in se tudi pri njih uresničila Vodnikova „Iirija oživljena“ prej ali slej. Koroški begunec.

kr Slovenji gradec. Jako neprijetno nas je dirnilo, ko smo videli takoj po odhodu nemških tolpe iz Slovenji Gradca dr. Josipa Barleta, notarja v Kozjem begati in prosjčiti pri vseh tukajšnjih vojaških in civilnih oblastih za imetje dveh zloglasnih tukajšnjih nemčurjev bratov Schuller in zagovarjati njuno nedolžnost. Franc Schuller že sedi v Celju in obuja kes za svoje hujškanje, Hans Schuller pa je žalbog še pravočasno pobegnil z ropajočo druhaljo onstran Drave, ter se odtegnil dobro zasluženi kazni. Pač sramota za g. dr. Barleta. Bolje bi bilo, da bi ostal v Kozjem in pometal prej pred domačim pragom, potem pa se potegoval za druge — nikoli pa za Schullerje, katerih usoda v Jugoslaviji je že zapečatenata.

kr Konjice. Tamošnji občinski redar se ne more privaditi naši novi državi. Govori izključno samo nemško. Tako je pred kratkim večer prišel službeno v gostilno, ter zaklical: „Sperrstunde“. Neki narednik ga je opozoril, da je v Jugoslaviji in, da mora slovensko govoriti, nakar mu je redar odgovarjal samo nemško. Narednik ga je posvaril, in mu rekel, da ga bode naznanil državni policiji v Celju, nakar mu je redar odgovoril: „Državna policija v Celju mene nič ne briga, ker jaz spadam k občinski policiji v Konjicah. Jaz bodem vedno govoril nemško, če tudi so Slovenci v Konjicah. Meni je vse eno, če služim v nemški ali slovenski državi. Pozivljamo oblast, da se takega nemčurčka ne drži v tako važni službi in se ga za vedno izžene iz Jugoslavije, saj mu je vse eno, kje služi.

kr Rekord. Navadno pismo oddano v Zagrebu 7. aprila je dospelo na Pragersko reci in piši 20. maja. Polž bi prišel vsaj mesec preje. Jugoslovanski legijonar je pisal v tem pismu svojemu bratu, ki se že sedem let nista videla, da bi ga rad obiskal za veliko noč. Velika noč je minila, pisma ni bilo in brata tudi ne, kriva je pošta.

kr Živinski sejmi so zopet dovoljeni. Prignati se sme le kužnih boleznih prosta živina, krita z živinskimi potnimi listi, katere županstva izdelavajo na podlagi oglednih listov. Opozori se, da se bodo vršili v Novem mestu goveji in konjski sejmi za sedaj na preščitjem sejmišču na Loki ob Krki in sicer se naj prižene goveda na levi, konji na desni prostor. Dogon se prične ob 9. uri dopoldne.

kr Laški trg. Tukajšnja elektrarno, ki je last neke nemške družbe iz Solnograda, so dali pod nadzorstvo. Za nadzornika je imenovan dr. Fran Roš iz Hrasnika.

kr Celje. Pri bolniški blagajni so odpustili vsenemška agitatorja Ribo in Zelinschegga.

kr Celje. Izselila sta se od tod nadučitelj Grolner na Dunaj in profesor Kastner v Alt Aussee. List za listom pada...

kr Vitanje. Ko so vdrla nemške toipe v našo deželo, se je trgovec Jeklin Karl izrazil sledeče: „Jaz nimam nič od tega, če so koroški Nemci vdrl v Sl. Gradec, naj pridejo v Vitanje, da jim morem pomagati tudi jaz.“ Krojač Vindernig se je ob isti priliki izrazil: „Jaz bodem šel Nemcem s sodom vina nasproti, ter jim bom pomagal pobijati Slovence.“ Takšne nemškutarje je najboljšje, da jih oblast izžene. Upamo, da se bode tudi to storilo.

kr Najdeni dokumenti. Na policijskem uradu Celje so shranjeni najdeni dokumenti na ime Urban Ivan 1855.

kr Z Bleda. Kakor povsod, tako je tudi pri nas rodila vojska vse polno vojnih dobičkarjev in verižnikov iz raznih slojev. Tudi naš kaplan je zašel med nje, postal trgovec z žitom in moko ter celo pek. Poklicano oblast presimo, da povpraša kaplana, od kdaj sme on trgovati z žitom in moko, pustiti peči kruh ter ga raznašati po vaseh. Čemu plačujejo obrtniki davke ter se morajo vsake obrti izučiti, da jo smejo izvrševati? Kaplanu vsega tega ni treba. Res da ima on mašniški blagoslov, ampak ta ga menda še ne naredi za trgovca in peka ter mu s tem da pravico odjesti poštenim obrtnikom kruh.

kr Iz Brežic. Pred kratkim časom so ljudje zabavljali, češ da nismo v Jugoslaviji, ker železniški uradniki ali nečejo ali pa ne znajo slovenski. H. tel sem se prepričati, koliko je resnice na teh obžalovanjih vrednih govoricah in moral sem na svoje bridko razočaranje dati „nezadovolj-nežem“ prav. Zahteval sem vozni listek od prometno službo opravljajočega uradnika na brežiškem kolodvoru, pa me možakar niti prav dobro razumel ni. Na poizvedovanju od verodostojnih oseb sem dobral, da je dotični uradnik Ch... Italijan in da je bil, kakor se je govorilo, konfident prejšnje Avstrije proti Slovincem. Do leta 1907 je služboval večinoma na jugu med Italijani, od tedaj do leta 1915 je bil nastavljen v Nabežini in potem do avstrijsko-nemškega preloma na italijanski fronti. Da ne zna našega jezika, se lahko prepriča vsak otrok. Kdorkoli ga sliši govoriti, prav lomiti, naš jezik, se mora smejati. Njegova žena je Nemka, ne zna prav nič slovenskega jezika. Sedaj pa vprašanje na železniško ravnateljstvo naših železnic. Ali se spodobi imeti takega uradnika? Ali ni to omalovaževanje ljudstva? Prosim Vas, ne nastavljajte takih ljudi v srcu Slovenije. Edin in pravičen prostor za enake vrste ljudi je „Lačenberg“ — Nemška Avstrija, ali pa „Polentarija“ — Italija, kjer lahko hajla, ali pa eviva kliče, kolikor se mu zljubi. Kam pelje negovanje in obzirnost, smo spoznali pred par tedni, ko so ti gospodje pri nas mislili, da pridejo zopet na površje. Časi so resni, da, kritični. Ne prosimo nikakih predprav za se, a to pa lahko zahtevamo, da se nas upošteva in da mi ravnamo s pravnici družih narodnosti tako, kakor ravna Nemci in Lahi z našimi ljudmi. Milo za drago, zob za zob bodi naše geslo in ne bodimo preveč popustljivi proti ljudem, ki niso naše narodnosti in najsi danes tisočkrat na dan zatrjujejo, da so Jugoslavi, ter kličejo-živijo kralj Peter. Naj ne bo ta dopis glas vpijočega v puščavi. To želi in pričakuje več Brežičanov.

kr Razmere v taborišču v Strnišču*.) Mnogo se je že pisalo o tem jugoslovanskem taborišču, osobito v zadnji aferi tukajšnjega oskrbnikstva. Da bodo javnost in kompetentne oblasti boljše informirane priobčimo nastopno: Čemu je treba prizadetim toliko se opravičevati, eni da so posredovali po nalogu, drugi zopet pa, da niso dali nobenega ukaza, seveda vsled tega gospod oskrbnik in kompanji ponovno zahtevajo zadoščenja. Gospoda pri oblasti, kaj nimate dovolj dokazov, saj so zapisniki, kateri natančno govorijo. Vpraša se, s kakšnim pooblastilom pa more oskrbnik 8 vreč (500 kg) in ne 15 kg. — kakor svoječasno objavljeno fine ameriške moke posoditi znanemu nemščurju pekarju Losinschegu v Ptuj. Seveda, ker je policija vtaknila svoj nos vmes, se je ta kupčija spremenila v „na posodo“. — Ako je bila ta moka posojena, bi moral to vedeti predstojnik taborišča, kar pa ni bilo. Torej gospoda, dokazov je dovolj ali žalibog

ptujske oblasti niso bile sposobne ali morda niso hotele voditi potrebne preiskave. Ko bi se preiskava vodila energičneje, bil bi uspeh drugi, ne pa opravičenja gospodov v časopisih.

Prizadeta gospoda ni bila aretirana, kakor bi morala biti, marveč povabili so jo v Ptuj, ter jo po kratki debati izpustili.

Potrebno pa bi tudi bilo preiskati prošlost gospoda oskrbnika, ki je vreden, da se ga naziva avstrijskega „janičarja“, ker on je kot slovenski nadučitelj stopil prostovoljno k zloglasni „Jungschützom“ ter pridno nabiral od nezavednih staršev nedolžne slovenske fante in jih pošiljal krvoločnemu Nemcu se boriti zoper svoje brate. Ta gospod je danes oskrbnik in mogočni poveljnik jugoslovanskega taborišča v Strnišču, kjer je utaboren naš najzavednejši najbednejši narod goriški begunci.

Dnevne vesti.

dn Vsem fantom, ki so se po izgubili, ko so prodirali Nemci na Koroškem ter se sedaj ne upajo vrniti, ker se boje kazni, nujno svetujemo, da se takoj prostovoljno zglašijo pri vojaški oblasti v Ljubljani oz. v Celju ali Mariboru. Naj se javijo takoj, je v njih korist. Ker je vsa Slovenija proglašena za vojno ozemlje, se zna preki sod proglašiti kmalu tudi v ostalih krajih, kjer ga sedaj še ni in bi te fante tedaj zadela občutna kazen. Svarimo in prosimo torej vse prizadete, da ne odlagajo, kar so dolžni storiti.

dn Gledališki svet. Člani gledališkega sveta se vabijo na sejo, ki bo v ponedeljek, dne 26. t. m. ob 17. uri v pisarni Matice Slovenske.

dn Izjava. Slavno uredništvo! Na notico v Vašem cenjenem listu „Jugoslavija“ od 24. t. m. nameravana demonstracija proti skladbam Lajovice na nočnjem koncertu, prosimo, da blagovolite kot odgovor sledeče uvrstiti: Organizacija članov slovenskega Narodnega gledališča je ob priliki žalitve po gospe Lajovic dne 16. aprila t. l. pri uprizoritvi „Ugrabljenje Eveline“, ko je tajnik konzorcija gospoda in gospe Lajovic iz parterja, kjer sta bila imenovana napadena od občinstva respektivno dijašva radi udeležbe pri demonstraciji proti „Evelini“ odpeljal oboje v intendančno ložo, kjer je gospe Lajovic g. tajniku izjavila, misleč, da so v loži štev. 2 kamor ju je on pripeljal nahajajoče se osebe igralci ali igralki, da bi jo ženinilo, sedet v isti loži z igralko, igralcem ali njih rodbino, je tajnik g. Gradiš vsled te razžalitve celega igralskega stanu in po nalogu celokupnega obojja prosil Lajovica in njegovo gospo naj zapustita intendančno ložo, kajti po izreku igralcev in igralki isti toliko časa ne nastopijo, dokler se oseba, katera jih je na tako sramoten način žalila, nahaja v gledišču. Seveda bi bila s tem predstava onemogočena. — Izjavljamo, da nikdo članov oziroma članic gledališča ne namerava demonstrirati proti skladbam Lajovice, pač pa je organizacija članov slovenskega Nar. gledališča sklenila, da nje člani oziroma članice nikdar, nikjer pri nobeni prireditvi ne pojejo oziroma igrajo kompozicij oz. pesmi skladatelja Lajovice, dokler zadeva ni urejena. To postopanje organizacije je popolnoma upravičeno in smo prepričani, da je tudi popolnoma pravilno, kajti končno vendar igralski stan ni nikak izmeček ljudstva, da bi se moral pustiti žaliti, ne da bi na to reagiral. Da smo tudi pri naših stanovskih tovariših na Hrvaškem, Srbem in Češkem podvzeli iste korake, nam pač nikdo zameriti ne more. Toliko prosimo v pojasnilo javnosti. Za „organizacijo članov Narodnega gledališča v Ljubljani“: Ivan Levar, predsednik, Simončič Maks, tajnik.

dn Razorčenje. Policijsko ravnateljstvo v Ljubljani odreja za svoj okoliš, da se mora oddati vse vojaško orožje in streljivo, katerega posedujejo civilne osebe takoj na policijskih stražnicah. Civilno orožje, za katerega lastniki nimajo veljavne orožne

liste, se mora oddati na policijskem ravnateljstvu, Blewelsova cesta št. 22 pritličje soba št. 6 proti potrdilu. Če se več komadov orožja od ene stranke oddaja, mora biti isto trdno skupaj zvezano in z imenom opremljeno. Po preteku enega tedna se bodo policijski organi po potrebi po stanovanjih prepirali o morebitnemu skritemu orožju. Kazni zapadejo v smislu omenjene naredbe tudi tisti kateri imajo orožje drugih oseb skrito.

dn Učiteljem beguncem s Primorskega na znanje! Dne 17. aprila t. l. se je reorganiziral odsek goriških učiteljev-begunccev v Klub primorskih učiteljev-begunccev. Izvoljen odbor obstoja iz naslednjih članov: Fran Merljak, predsednik; Kristina Doljak, namestnica; Vinko Gregorič, tajnik; Fran Eriavec, Rezika Pipan in Fran Strgar odborniki. Ker hoče klub urediti katarster vseh primorskih učiteljev-begunccev, naj se mu vsi kolegi in kolegije, ki tega do danes še niso storili pri odseku javijo do 10. junija t. l. in sicer z osebno popisnico, ki naj vsebuje podatke o maturi, usposob. izpitu, o vseh dosedanjih nameščenjih ter natančni sedanjosti naslov. Klub bo večkrat prirejal tudi sestanke in razpravljaj o naših aktualnih vprašanjih. Tovariši in tovarišice, v Vašem interesu je, da se teh sestankov udeležujete polnoštevilno. Vse vloge naslavljajte: Klub primorskih učiteljev-begunccev, Ljubljana, Marije Terezije cesta 13/55.

dn Begunske podpore. Deželna vlada je sprejela načrt naredbe, katera določa, da preneha pravica do zaošankov redne begunske podpore za čas pred 16. prosincem 1919 z dnem 20/5. 1919 in se izplačujejo samo še zaošanki, ki so se do tega dne prisodili. Pravica do naknadne begunske podpore v smislu § 9 drž. zak. z dne 31/12. 1917 št. 15 1918 ostane neizpremenjena.

dn Koroški begunci. Deželna vlada za Slovenijo je dovolila za oblačila bednim koroškim beguncem prispevek v znesku 20 000 kron.

dn Železničarski tečaji za poduradnike. Naučni tečaji za železničarske poduradnike se otvorijo dne 1. junija v Zagrebu. V poštev pridejo v prvi vrsti prosilci, zabilježeni od ravnateljstva državnih železnic in absolventje 4 razredov kake srednje šole.

dn „Predzrna filologična razprava“. Pod tem naslovom modruje „Naprej“ o „stopnjevanju“ besede „pesek“ (po češko „pésék“) ter pravi: besedo pes, odnosno psiček izhaja pravzaprav iz „péska“. Stopnjevanje se torej ne vrši iz besede pes odnosno psiček itd. marveč povsem obratno, to se pravi: pesek, psiček, pes itd. — To bi naj bila nekaka razlaga, zakaj so me gospodje pri „Napreju“ opsovali: pes, pes, pes! Za takšno „zasmehovanje“ odgovorim le, da smo tako „predzrna filologična razprava“ znali že paglavci, ko smo nosili še preklane hlače ter prodajali platno ter se izza vogla ali plota zmerjali: Pesek, psiček, pes. Znali smo pa že takrat tudi „stopnjevati“: naprej, nazaj, navzdol — v blato. Anton Pesek.

dn Abiturijentom kranjske gimnazije leta 1907. Izvršujoč sprejeto dolžnost vabim tovariše na sestanek, ki naj se vrši sredi avgusta t. l. v Kranju. Spored: od pol 9 do pol 12 vsak tovariš prebere svoj curriculum vitae od 1907 do 1919 (vsakdo največ 10 minut); privatni obiski; o pol 1 skupno kosilo; popoldne skupen izlet (kam, določi večina); zvečer komerz. Prosim naj mi zanesljivo vsak tovariš čimprej sporoči svoje želje glede časa in programa sestanka. Upam da bomo vsi držali dano besedo: prof. Zupan A., Čop M., dr. Dobravec J., Erzin L., Klopčič J., Kodre J., dr. Krivic R., Mazovec J., Muri Fr., Oblak J., Perčič M., Pleško Fr., Pogačnik J., Poklukar C., Pokoren J., dr. Pucher Fr., Sušnik L., Tavželj Fr. Vanti Al. Vidč J., Vidmar J., Zaplotnik Fr. Sklicatelj: Jemnej Hafner, kaplan v Kranju.

dn Člani franko-slovenske organizacije so naštudirali jako za bavno, pristno francosko burko, katera se bo igrala prihodnji ponedeljek,

dne 26. t. m. v veliki dvorani Narodnega doma. Dostop imajo tudi po članih vpeljani nečlani. Naprošeni pa so vsi, ki se zanimajo za to prireditev, naj si preskrbe takoj vstopnice. Dobe se v društveni pisarni, Narodni dom. Po dovršenem programu prosta zabava.

dn Potni predpisi za Zemun-Belgrad. Vlada je izdala nove predpise glede potovanja v Belgrad. Potniki morajo v Zemunu preskrbeti potni vizum pri tamošnji komandi mesta.

dn Senzacionalno razkritje v Belgradu. Belgrajska „Epoha“ zah teva strogo preiskavo glede denarja, ki je bil namenjen srbskim beguncem in glede denarnih pošiljatev srbskih vojakov, ki so jih pošiljali svojim trpečim domačinom v Srbijo za časa okupacije.

dn Zaplemba vžigalic v Osijeku. Osješka vojaška oblast je 21. t. m. zaplenila v osješki tvornici vžigalic „Drava“ veliko zalogo vžigalic ter prepovedala vsako samovedno izdajanje blaga. Z oddajo blaga bo razpolagala odslej vojaška oblast.

dn Vlom v bohemski brlog. Tam nekje pod Gradom imajo svoje nočno zavetišče bohemieni, ljudje svobodnega duha. Skromen stan, samo glava se vtakne na toplo varnost pred hladnimi nočmi, saj znate, kako neprijetno liže nočni hlad človekovo okostje. Neki vlomilec je opazoval te svobodne, elegantne trpine bede. Po dolgih kalkulacijah sklep, pri belem dnevu vlomiti v samotni stan. In res. Vlom je bil na lahko izvršen. Vlomilec je butnil vrata, brez napora je stopil v nizko, težkih duhov nasičeno sobo. Razočaranje neprijetno. Na sredi dve slamnjači, lonci, sve narobe, skromna odeja, stara polomljena omara, in na stenah: „Kurentov“ mrtvaški list ranjki Avstriji in slika Ivana Cankarja. Pusil in odšel je. Bohemieni pa so se gromko smejali, niti policiji niso prijavili tega groznega zločina.

dn Nadrodna prodaja preka-jenega blaga. Vnovčevalnica za živino in mast, bo prodajala od ponedeljka dalje v svojem lokalu na Sv. Jakoba trgu — ljudska mesnica — vsak dan od 2 do 7 ure popoldne prekajeno blago — meso in mesne izdelke — konzumentom za lastno potrebo brez izkaznice. Cene blaga so razvidne iz današnjega inserata, oziroma bode cenik nabit tudi v prodajalni.

dn Kaj pa to? Prus Kruhme ima dve zobotehniški koncesiji. Eno za Ljubljano, ki jo izvršuje med tednom, drugo pa hodi izvrševati ob nedeljah v Kočevje. Poleg tega uganja nemško politiko proti Jugoslaviji. Ali so pri nas obrtni in druge oblasti tako kratkovidne, da nič ne vidijo, kaj uganjajo gotovo elementi med nami.

dn Dajte vojaštvu zabave in izobrazbe. Poroča se nam: Mnogokrat čitam gledališke lepake, pa nikdar še nisem opazil naznanila o kaki predstavi za vojake. Potem pa zabavljamo, da so surovi in da pijančujejo. Dajte jim primerne razvedrila in pouka v gledišču. Pa ne glejte na vstopnino. Saj, žalibog, vse tako izgleda, kakor bi se tudi gledališče, ta važna kulturna naprava, hotelo postaviti na izključno kapitalistično stališče.

dn Požar v Šiški. Včeraj popoldne je iz doslej neznanih vzrokov nastal požar v šišenskih vojaških barakah. Upepelil je tri barake, v katerih so stanovali goriški begunci. Zgorelo jim je vse bomo imetje, tudi neki otrok je bil v smrtni nevarnosti.

dn Velika tatvina jermenov. Na kolodvoru v Dravljah je ukradel Ignacij Kolar transmissijske jermene v skupni vrednosti 15 000 kron. Aretiran, taji tatvino. Sedaj je v zaporih deželnega sodišča.

dn Kdo kaj ve? Jaz Ivan Primožič, sodar in bivši cerkovnik v Temnici pri Komnu na Krasu, a sedaj bivajoč v Metliki hšt. 123, prosim obvestila o mojem sinu Karlu, ki je bil rojen l. 1899 in o katerem ne vem nič že nad pol leta. Zadnji njegov naslov je bil: Gf. Karl Primožič k. k.

* S tem dopisom je za nas ta zadeva končana, obe stranki sta že opetovano objavili svoje dopise. Nadaljnih dopisov v tej zadevi torej ne bomo priobčevali.

Inf. Divizion Nr. 57, M. G. Kurs Feldpost Nr. 304. Kdor mi kaj sporoči, mu bodem zelo hvaležen ter mu stroške rad povrnem.

— **Goljufije pri Vojni zvezi** zavzemajo vedno večji obseg. Pri areiranemu ravnatelju Žalerju in pri skladiščniku Bolhi, ki sta bila oba socijalna demokrata, je bilo zaplenjenega v denarju, hranilnih knjižicah in blagu okrog 400.000 kron. Oba aretirana sta kupčevala z raznim za Vojno zvezo namenjenim blagom in zaslužila samo pri 1 vagonu sladkorja 190.000 kron. Sladkor sta prodajala po 20 in 22 kron kilogram. Delavstvo je bilo ravno vsled sleparskih kupčij s sladkorjem neizmerno oškodovano, ker je bil sladkor vstet v kontingent in delavstvo ni dobilo nobenega nadomestila za ukradeno blago. Kupčevalo se pa ni samo s sladkorjem na sleparski način, an pak tudi s fižolom, slivami, vžigalicami, krompirjem, petrolejem, špiritom, skratka skoraj z vsem blagom, kar ga je imela na razpolago Vojna zveza za delavstvo po industrijskih podjetjih. Socijalistični voditelji Vojne zveze pa niso samo veržili z neobhodno potrebnim blagom, ki si ga je delavstvo krvavo želelo, ampak so zagrešili tudi defraudacijo v znesku 50.000 kron, ki je bila dvignjena pri Splošnem kreditnem društvu na ime Vojne zveze, ki pa ni nikjer zaračunjena. Socijalno demokratski voditelj Anton Kristan se sedaj izvoharja, da ni goljuf pri Vojni zvezi, čisto nič zakrivil. Anton Kristan je bil predsednik vojne zveze, in njegova dolžnost bi bila, da bi svojemu podrejenemu osebju malo bolje na prste gledal, da ne bi goljufali vse povprek. Posebno bi bil Anton Kristan to dolžan storiti, ker je dobil za svoje delo pri Vojni zvezi nagrado 10.000 kron. Nagrade Kristan ni dobil za neredno, ampak za redno in vzorno poslovanje Vojne zveze. Sicer smo pa prepričani, da bo sodnijska preiskava dognala še marsikaj lenega o socijalno demokratskem gospodarstvu in takrat se bomo podrobneje pečali s celo zadevo. Za vsakega pametnega delavca je pa že danes jasno, da od soc. demokratskih voditeljev, kakor jasno izpričuje njihova tolikrat hvalisana Vojna zveza, nima kaj pridati pričakovati.

dn Pozdrav koroškim beguncem od koroških fantov, kateri čakajo, da vkorakajo na Koroško. Mala četa nas je in sicer ostanek Malgačevih, a vsi smo pripravljeni, da osvobodimo iz nemškega jarma Vaše družine in domove. Živite v dobri nadi, ker ura obračuna se bliža. Pozdravljeni od nas vseh: Rajko Kotnik narednik Ljubljana, Beno Kotnik narednik Tolsti vrh, desetnik Kolar Volbenk Ritar ves, poddeset. Jamnikar Ivo Možica, strelci Kotnik Andrej Tolsti vrh, Hvala Pavel Možica, Očepek Miha Guštanj, Ledinek Drago Guštanj, Mlinar Janko Črna, Slomnik Joško Prevalje, Predolnik Ivan Libelič, Pause Florjan Guštanj, Kotnik Juri Vobre, Skutnik Miha Možica, Petrač Ivan Tolsti vrh, Povodenj Lojze Guštanj, Florjančič Ivan Črna, Kolar Ivan II. Črna, Čekon Josip Možica, Mike Mirko Prevalje, Dreša Josip Prevalje, Čekon Silvester Kotlje, Delobst Ivo Globasnica, Hrašnik Ivan Prevalje, Kolar Ivan I. Črna, Kompan Ferdo Možica, Dihpol Jakob Prevalje. Naslov: Kor. legijonaši pri Slov. planinskem pešpolku, 9. stotinja, Slov. Gradec.

dn Jugoslovanski rokoborec premagal Kanadca. „Times“ poročajo iz Newyorka, da je jugoslovanski rokoborec Marij Celestin premagal kanadskega rokoborca Faylona. Borba je trajala 1 uro 22 minut.

Društvene vesti.

dr Organizacija slov. svobodomiselne akademike omladine v Zagrebu, ki družijo akademike edino na podlagi skupnega svobodomiselnega in kulturnega programa, šteje nad 180 članov, dasiravno je med tovarisi še mnogo „divjakov“ svobodomiselcev, ki s svojo neorganizirancstvom hočejo dokumentirati nekako vzvišeno stališče. V odbor za poletni tečaj je izvoljen predsednik pharm. Slajpah France, podpredsednik phil. Fabjančič Milan, tajnik med. Schweiger Vilko, blagajnik pharm. Mauer Ciril, odborniki: med. Ferencak Franc in pharm. Rozman Mirko. — Dopise

za org. se naslavlja na tov. tajnika, Kaptol 16 ali tov. predsednika. Jurjevska ul. 7. dr Zasebni uradniki in uradnice. Na razna vprašanja sporočamo, da ima pristop k „Društvu zasebnih uradnikov in uradnic na slovenskem ozemlju“ vsak, kateremu sodi značaj zasebnega uradnika. Društvo ima danes nad 1500 članov. Člani so uvrščeni v strokovne skupine, tako da more vsaka skupina nemoteno po drugih delovati v okviru društva za svoje koristi. Dne 2. marca sklenjeni izredni občni zbor se bode vršil koncem junija, na katerem pride v razpravo nov poslovnik, ki bode nadomestoval dosedanja pravila in pravilnik glede podpor. Ker odbor krajevne skupine v Celju, ki je prevzel nalogo, zastopati zasebno uradništvo cele Slov. Štajerske, ne deluje, naj se zasebni uradniki in uradnice te pokrajine priglasijo naravnost v osrednji društveni pisarni v Ljubljani, Poljanska c. 3.

Kulturni pregled.

kl Orkestralno društvo „Glasbene Matice“. Kot bistveno obstojni del društva „Glasbene Matice“ se je osnovalo na ustanovnem zborovanju v nedeljo dne 18. t. m. orkestralno društvo „Glasbene Matice“ s sedežem v Ljubljani, kojega namen je gojiti resno in štrumentalno v prvi vrsti slovensko glasbo. Sestavljen se je poslovni red društva in izvolil začasni odbor. Društvo šteje že lepo število izvršujočih članov in bo pričelo v najkrajšem času s skupnimi vajami v godalnem orkestru (gosli, viola, čelo, kontrabas) pod vodstvom dirigenta prof. Jeraja, ki je bil dolgo vrsto let koncertni mojster na dunajski dvorni operi in v fiharmoničnem orkestru. Ljubitelji glasbe, ki se čutijo zmožne sodelovati v orkestru, se kot novi člani lahko prijavijo pri imenovanem g. dirigentu tik pred skupnimi orkestralnimi vajami, ki se bodo vršile v veliki dvorani „Glasbene Matice“ in se bodo razglasile na društveni deski v veži „Glasbene Matice“. Prva skupna vaja se vrši v petek 30. t. m. ob 20. uri.

kl Razpis nagrade. Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ razpisuje tri nagrade v zneskih po 500, 300 in 200 kron za tri najboljše izvirne, še neobjavljene moške zборе, na besedila domačih pesnikov. Komponirani morajo biti v modernem duhu, a ne v pretežkem slogu. Društvo bo nagrajene skladbe dogovorno s skladatelji izdalo in si pridrži pravico prvega izvajanja. Nagrade bo prisodila en mesec po razpisnem roku posebna strokovnaja jury. Skladbe naj se pošlje do 30. junija 1919 na naslov: Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ v Ljubljani, z imeni skladateljev v priloženih zaprtih kuvertah. Svetuje se, da ne pošiljajo skladatelji skladb v rokopisu, temveč v prepisu. — Odbor Ljubljanskega Zvona.

Razna poročila.

Boj proti oderuštvi.

Veliki protideruški izgredi v Pragi. — Ropi in tatvine po trgovinah.

LDU Praga, 23. maja. (ČTU) Poluradni „Prager Abendblatt“ poroča: Kakor včeraj, so se tudi danes predpoldne zbirale množice pred velikimi trgovinami, in sicer na Příkopih in na drugih glavnih cestah. Kakor poročajo očividci, se je ljudstvo deloma vedlo zelo nesramno, ker je samo jemalo blago iz izložb. Pred takim ravnanjem se mora najodločneje svariti, ker kdor si na tak način prisvaja tuje blago, izvršuje s tem rop in tatvino. Vse trgovine bodo ostale zaprte, dokler zopet ne nastopi mir in red. Sestavila se je mešana komisija trgovcev in konsumentov, ki bo napravila inventuro v trgovinah in določila cene.

Stališče češke vlade proti oderuhom. — Premog in sladkor za Jugoslavijo.

r Praga, 24. maja. (ČTU) V narodni skupščini je bila včeraj debata glede boja proti oderuštvi. Govoril je tudi min. za notranje stvari dr. Švehla, ki je omenjal med drugim, da je vlada preskrbela transport velike količine živil na podlagi ameriškega kredita, in sicer preko 10.000 vagonov moke in žita, 1600 vagonov mesa, konzerv in mleka. Kompenzacijskim potom

dobi vlada iz Jugoslavije 50 vagonov mesa in masti za sladkor in premog). Minister dr. Švehla je dalje omenil, da je bilo v prvi polovici tega leta vloženih 7000 ovadb proti oderuštvi. V ministertvu se je ustanovil poseben urad za pobijanje oderuštva.

Gospodarstvo.

g Gremij trgovcev Ljubljanske okolice. Dne 20. t. m. vršil se je v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani ustanovni občni zbor „Gremija trgovcev za politični okraj Ljubljana okolica Udeležitev je bila zelo razveseljiva.

Načelnik pripravljalnega odbora Fran Zebal pozdravi zborovalce, jim predstavi podnačelnika ljubljanskega gremija g. Ivana Kostevca in pa tajnika ter z žalostjo konstatuje, da ni obrtna oblast poslala nikakega zastopnika k zborovanju. V daljšem govoru pojasni zborovalcem položaj trgovcev sploh, osobito onih po deželi. V času vojske je zbirala vlada vse blago v različnih centralah, od katerih pa je bilo osobito manjšim trgovcem zelo težko kaj blaga dobiti, pač pa so dobili od teh central blago po raznih zvutih potih različni ljudje, ki niso bili trgovci, tem se je pridjalo ime verižniki in to so bili tisti, kateri so razun vlade same trgovstvu največ škodovali. Pride do zaključka, da je potrebno, če se hoče trgovstvo dvigniti ali pa šaj obvarovati propada, da se tesno združi v veliko, močno organizacijo, ki bo vedela in znala odbijati vse napade na trgovstvo in zopet dovesti naš stan na stališče, ki mu gre v naši novi domovini. Apelira na vse navzoče, da se naj tesno oprimejo organizacije, naj takoj odpravijo vsa neprijateljstva in srankarstva. Trgovci naj poznajo in morajo voditi edino le svojo trgovsko politiko. Gospod Kostevc pozdravi zborovalce v imenu ljubljanskega gremija, jim toplo priporoča edinstvo ter jih pozivlja, da se v vseh zadevah, ki jih teže, obračajo na gremijalno pisarno. Prečitajo se pravila gremija, katera se z malimi izjemami odobrene vzamejo na znanje. V odbor so bili izvoljeni: za načelnika: g. Fran Zebal, trgovec Rudnik-Ljubljana, za njegova namestnika: gg. Grampovčan, trgovec, Vrhnika, Josip Šporn, trgovec, Ježica; za odbornike: gg. trgovci Fran Javornik, Vič, Andrej Jebečin, Zg. Šiška, Ivan Grbec Ig-Studenec, Leopold Hude Grosuplje, Tone Marješič Medvode, Doroteja Kregar Dravljje, Tone Novak Štefanja vas, Ivan Ravnikar Devica M. v Polju, Davorin Šetinc Vrhnika, Fran Švigelj Breg pri Preserju. za odbornike namestnike: gg. trgovci Tone Kandare Pijava gorica, Viktor Jeločnik Rožna dolina, Fran Velkavrh Brezovica, Terezija Černe Dobrunje, Ivan Keržan Vrhnika. za pregledovalce računov: gg. Davorin Šetinc Vrhnika in Doroteja Kregar Dravljje. Ker so se pri mnogih županstvih zgodile pri razdeljevanju sladkorja, soli in drugih predmetov nepravilne razdelitve, se naprosi deželno vlado za Slovenijo, da naj vsi trgovci dobivajo naravnost iz Ljubljane nakazano jim blago, ne pa potom županstev.

Ravno tako se mora potrebno ukreniti radi prodaje moke, da se potom vojnih prodajalen ustavi prodajo moke in odda ista v prodajo trgovcem, kateri so v okolici in prideleni mestni aprovizaciji v Ljubljani. Takoj se naj pri mesjni aprovizaciji potrebno ukrene.

g Jugoslovanski kreditni zavod r. z. z o z., ustanovijo trgovci in obrtniki v Ljubljani. Namen Jugoslovanskega kreditnega zavoda (bo, preskrbovati srednjega in malega trgovca in obrtnika s cenim kreditom in nabavljati skupno tudi blago za nje. Deleži so po 100 K in je dosedaj že nad 150.000 kron deležev podpisanih, zagotovljenih pa že za 500.000 kron. Do ustanovitve, ki se izvrši kmalu, se upa, da bo podpisanih še več deležev. Tak kreditni zavod, ki bi ščitil

baš srednjega in malega trgovca in obrtnika, je nujno potreben v dobi, ko se začnjenata trgovina in obrt zopet razširjati.

g Kreditno društvo mestne hranilnice ljubljanske je imelo dne 20. maja t. l. ob navzočnosti 16 članov svoj redni letni občni zbor. Iz poročila, ki ga je podal društ. odbor, posnamemo sledeče: Prošlo leto je bilo vloženih 19 prošenj za nove kredite v iznosu 273.000 K in 31 prošenj za zvišanje kreditov za 303.500 K. Dovolilo se je 14 prošilcem na novo 234.700 K, 26 članom pa so se krediti zvišali na 296.000 K. Število članov je koncem l. 1918 znašalo 241, v razmerju dolžnikov je bilo ob zaključku leta samo 126 članov. Izrabljeni krediti so koncem l. 1918 znašali 752.150 34 K, za 137.922 14 K manj, nego koncem prejšnjega leta. Društveni varnostni sklad je do konca l. 1918 narasel na 216.057 K, rezervni sklad pa na 93.960 K. Od pri hranilnici društvu dovoljene dotacije 1.200.000 K je bilo koncem l. 1918 izrabljene 400.034 58 K. Poslovni dobiček je znašal 14.675 25, ves poslovni promet pa 6.864.253 52 K. Pri dopolnilnih volitvah so bili izvoljeni v odbor vsi izstopivši odborniki, namreč gg. Ivan Bonač, Alojzij Kunc, Josip Maček, Josip Puch, Ivan Soklič in Anton Steiner, za namestnika pa gg. K. A. Kregar in Simon Praprotnik. Za člane računsko pregledovalne komisije so bili izvoljeni gg. Fran Fabian, Josip Jakopič in Rajko Luckmann, za namestnika pa g. Oroslov Dolenc. Dne 26. avgusta t. l. bo obhajalo društvo desetletnico svojega obstanka.

g Sekvestracija inozemskih podjetij v Sloveniji. Na odredbo ministrstva za trgovino in industrijo uvede deželna vlada sekvestracijo vseh inozemskih podjetij v Sloveniji. Nemudoma se izvrši cenitev in nato odloči trgovinsko ministrstvo, katera podjetja se imajo likvidirati. Obenem so razveljavljene vse javnopravne pravice, privilegiji in koncesije teh podjetij. Hkrati je ukinjeno postopanje za nostrifikacijo.

g Češka sladkorna industrija. Tribuna javlja: Angleška vlada je dovolila Čehoslovaški sladkorni industriji nadaljnje ugodnosti. Priznala ji je isto carino, kakor za ententne države, za nemški in ogrski sladkor pa se bo določila najvišja carina, dočim bo carina za nevtralne dežele nekaj manjša.

g Sprejemanje eno- in dvokronskih bankovcev v plačilo. Praga, 23. maja. (ČTU) Finančno ministrstvo javlja, da je vlada odredila 12. maja, da nihče ni dolžan sprejeti v plačilo eno- in dvokronske bankovce, za več kot za dvajset kron. Vsak večji znesek nad 20 kron plačan v teh bankovcih, se smatra kot neplačan. To velja tudi za osebni promet v javnih uradih.

g Tovarna za cigaretni papir in cevke, se je otvorila v Karlovcu. Ker je tam na razpolaganje velika vodna moč, se ustanovi še nekaj drugih tvornic.

Razno.

r. Brezposelnost na Dunaju. Na Dunaju je 130.000 brezposelnih ljudi. Dela ni, kruha ni. Na Dunaju je zastala trgovina. Meje so zaprte, v notranjosti pomanjkanje. Na doseganja mesta so ljudje navajeni ko čebele na panj. Čebele še letajo v panj, ljudje še žive na Dunaju in prebivalci se še zbirajo, a Dunaj ni več glava nekdanje Avstro-Ogrske. Nekdanji višji in nižji častniki so nepotrebni. Visoki uradi, od katerih je zavisela železnica v Suho in Belo Krajino, so zgubili svojo moč. Brez dunajskih uradov živi državno ljudstvo pri nas, po banovini, po Bosni, ob morju, pa tudi po Češčem, po Poljskem. Uboštvo je zadelo družine, katerih očetje so sedeli na stopnicah centralne državne uprave. Zastonj čakajo na trgu trgovski pomočniki. Nihče jih ne najame. Izumreti ali pa se izseliti iz mesta, v katero so bile napeljene vse žile vseh dežela države, ki je štela 50 milijonov.

Žena z brado. Na Francoskem je umrla gospa Lestienne, slovita bradata žena Francije, v starosti 85 let. V njenih mladih letih je vzbujala veliko senzacijo v panoramah, kjer se je ka ala za denar, pozneje pa je po-

stala samostojna in je otvorila slaščičarno. Nosila je svojo brado proti francoski modi, razdeljeno počesano, tedaj takozvani „kajzerbart“. Ob priliki njene smrti so konstatirali, da je število žen z brado v Franciji zelo padlo.

Najnovejše vesti.

Barzilai ni umrl.

LDU Amsterdam, 24. maja. (Dun.KU) Reuter popravlja, da ni umrl Barzilai, temveč njegova mati.

Mirovna pogodba za Nemško Avstrijo.

Bremena in odškodnine. Predvojni dolgov.

LDU Lyon, 24. maja. (Brezlično.) O mirovni pogodbi z Nemško Avstrijo so znane nastopne posameznosti: Pogodba se bo v torek dopoldne v skupni seji mirovne konference končno javno redigirala in v sredo dopoldne izročila avstrijskim delegatom. Po obsegu skoro ni manjša kot nemška pogodba. Uvod je skoro enak. Zveza narodov in mednarodna delavska pogodba sta tudi tu dela pogodbe. Bodoča nemško-avstrijska armada naj tvori dve diviziji daljeslužočih prostovoljskih čet, manj kot 25 000 mož.

Brodovja v prvotnem pomenu Nemška Avstrija ne bo imela. Nemško-avstrijsko prekmorsko imetje bo delilo usodo nemškega. Določbe glede obnove bodo načeloma veljale tudi za Nemško Avstrijo, vsled razpada donavske monarhije pa bodo zelo zapletene. Nemška Avstrija bo morala prevzeti vse vojno breme in vse

odškodnine. Predvojni dolgov pa se bodo razmeroma razdelili na posamezne države. Izvedenci alirancev bodo še proučevali položaj Nemške Avstrije glede teh bremen.

Upajo, da bodo problem do torka rešili. Vse avstrijske trgovske ladje, ki jih je Amerika v vojni zaplenila, ostanejo last Zedinjenih držav. — Nemško-avstrijski delegati bodo dobili rok teden dni, da sprejmejo ali odklonijo mirovno pogodbo. (Pripomba Dun. brz. in kor. ur.: Koliko je na tej vesti resničnega in koliko izmišljenega, se sedaj ne da ugotoviti.)

Carinski boji med Nem. Avstrijo in sosednimi državami.

LDU Dunaj, 24. maja. (ČTU). V zmislu izvršilne naredbe državnega urada za finance, bo ves blagovni promet med Nemško Avstrijo ter Čehoslovaško, Poljsko in Jugoslavijo podvržen carinskemu tarifu iz leta 1906. Ta odredba je retorizacija za odredbe imenovanih narodnih držav in je veljavna od 29. maja t. l. naprej.

Ognjenik Stromboli bljuje.

LDU Rim, 24. maja. (Dun. KU). Agencija Stefani poroča: Stromboli je 18. maja zopet pričel delovati. Bruhal je žareče mase, ki so povzročile po-

žare. Javljajo tudi o visoki plimi, ki je trajala 10 minut. Bilo je več žrtev. Iz Mesine so poslali pomoč. Stromboli bruha dalje.

Ženska volilna pravica v Ameriki.

LDU Pariz, 24. maja. (Brezlično.) Iz Washingtona javljajo: Kongres je sprejel žensko volilno pravico s 300 glasovi proti 80 glasovom.

Petrograd v ognju.

LDU Amsterdam, 24. maja. (DKU) „Times“ javljajo iz Helsinkfors v torek, da so opazovali v Petrogradu in okolici velik požar in močne eksplozije. Domneva se, da je prodiranje estonskih čet spravilo boljševeke v stisko, ki so zato razstrelili municijska skladišča. Iz petrograjske okolice javljajo ogenj strojníc. Pravijo da se je prebivalstvo uprlo boljševekom.

Vladne odredbe proti oderuhom na Češkem.

Praga, 24. maja. (ČTU). Včeraj so bile konference vlade z zastopniki socijalističnega bloka in zaupniki delavstva. Vlada namerava izdati proti oderuhom stroge kazni, slične za veleizdajalce. Zaupniki delavstva so pozvali vlado, naj vlada prevzame vse blago, ki je na razpolago, v državno varstvo. Ustanove se posebne komisije, ki bodo popisale vse razpoložljivo blago.

Aprovizacija.

a Amerikanska akcija za otroke. Izkaznice za pobojšek prehrane otrok do 6. leta, ki stanujejo v Mostah in na Viču, se bodo izdajali starišem, ki pripadajo B ali C ubožni akciji — ko se to objavi v listih. — Dosedanji razglas velja le za stranke iz Ljubljane in Sp. Šiške.

Našim naročnikom!
Jugoslavija velja za Ljubljano in po pošti:

celo leto K 84—
pol leta „ 42—
četrt leta „ 21—
na mesec „ 7—

Za inozemstvo:

celo leto K 95—
pol leta „ 50—
četrt leta „ 26—
na mesec „ 9—

Upravništvo „Jugoslavije“.

Zahtevajte „Jugoslavijo“ po vseh gostilnah, kavarnah in brvnicah!

Darovi.

Naše uredništvo je prejelo:
Za koroške begunce:
Častniki slov. plan. polka 200 K. — Do sedaj skupno 479 K.

Za oslepele vojake:
Častniki slov. plan. polka 331 K. Družba v gostilni Cinkole 80 K. — Do sedaj skupno 1389 68 K.

Lastna korist in ljubezen do domovine nam vелеvata, da podpišemo državno posojilo.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Prodaja se:

Prodaja se čisto nova modra obleka, barva temno modra. Poizve se: Selo 38/1. levo. 644

Prodaja se salonska oprava. Kje, pove upravništvo. 612

Prodajam dobro ohranjen modern biljard, z vso pripadajočo opremo; dalje dobro ohranjen, velik gostinski štedilnik z vso pripadajočo železnino. Vilko Kuček, posestnik, Zalec. 639

Pšenčni škrob kg po 38 kron. Najmanjše naročilo pet kilogramov. Polovico zneska naprej, ostalo po povzetju razpošilja Josip Junc, Kandija—Novomesto. 633

Ljutomercana prve vrste (letnik 1918), tri vagone se prodajo. Naslov v upravništvu lista. 630

Prodaja se velik gramofon s ploščami vred. Gustina Marguč, Draža vas, p. Loče, Štajersko. 631

Lepa birmanska darila. Nikelnaste in sreberne ure z verižicami, uhani, zavrtnate verižice sreberne in zlate z obeski nudi Fr. Čuden Sin, nasproti glavne pošte v Ljubljani. 459

Prodaja se velika blagajna (Wertheim), registrirna blagajna in pisalni stroj. Naslov pove I. jugoslovanski anončni in informacijski zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Frančevo nabrežje 5. 647

Kupi se:

Kupujem smrekov les, jelka, hrastov in bukov bodi ali okrogel ali rezan. Cene za les naložen v vagon se naj naznanijo na V. SCAGNETI, parna žaga za drž. kolodvorom, Ljubljana. 419

Kupi se živa, velika sova ali tudi uharica za lov. Ponudbe na upravo „Jugoslavije“ v Ptuj. 635

Kupim ali vzamem v najem takoj dobro idočo trgovino ali gostilno. Ponudbe pod „L. B.“ pošto ležeče, Radovljica, Gorenjsko. 573 5—1

Tamburaške instrumente za cel zbor ali posamezne kupi Mladinska skupina Narodno-socijalne Zveze. — Ponudbe na NSZ, Narodni dom, L. nadstropje, desno. 624 3-1

Kupim dobro ohranjeno risalno orodje. Proučalci naj se oglašijo pri Ličan, Bleiweisova cesta 20/1. 641

Službe:

V vseh premoženjskih in gospodarskih zadevah se obrnite zaupno na Gospodarsko pisarno Dr. Ivan Cerne, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6, (nasproti kavarni Union) tel. 37, uraduje od 8 — 1/2, in od 3 — 5. 520

Trgovina z mešanim blagom bi rada prevzela na račun ali v najem dobro trgovsko naobrazena, že enkrat kot samostojna voditeljica ter starejša moč te stroke. Prevzela bi tudi gostilno na enak način. Prijazni dopisi blagovolijo se poslati na upravništvo pod 1919. 637

V najem se odda v Škofji Loki lepo stanovanje z 2 zračnima sobama in kuhinjo mirni rodbini brez otrok. — Več pove upravništvo. 638

Sprejme se za večje poselstvo blizu Ljubljane dekleta, izurjena v vseh strokah gospodinjstva. Plača po dogovoru. Pismene ponudbe naj se pošljejo na upravništvo pod „Dekla“. 643

Odbor koroških beguncev nujno išče stanovanje, obstoječe iz ene sobe z eno, oziroma dvema posteljnima. Odbor koroških beguncev v Ljubljani. Poljanska cesta 4. 640

Pridna, poštena deklica, lahko starejša, za vsa dela, ki je že služila, se sprejme v boljšo hišo v Ljubljani. — Naslov v upravništvu. 645

Dopisovanje in ženitne ponudbe

Inteligentna gospodična, prikupljive zunajnosti, želi korespondirati z gospodom, ne čez 28 let starim, v svrhu poznejšega zblizanja. Hrvati imajo prednost. Ponudbe, če mogoče s sliko, pod „Črnolaska“ na I. jugoslovanski anončni in informacijski zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Frančevo nabrežje 5. 646

Gospodična, stara 22 let s 100.000 K premoženja, želi radi pomanjkanja znanja korespondirati z inteligentnim veselim gospodom, starim nad 27 let. Prednost imajo železniški uradniki. Na brezimne dopise se ne ozira. — Ponudbe pod „Sreča“ na upravo „Jugoslavije“ v Novem mestu. 634

Oženil bi se obrtnik in trgovec, 38 let star, resnega značaja, samec, z nekaj premoženja in želi znanja s pošteno deklico, ki je zmogla gospodinjstva. Le resne dopise s sliko, ki se vrne, se prosí pod „830“ na upravništvo „Jugoslavije“. 632

V modno trgovino **C. J. Hamann** Mestni trg 8 se sprejme v poduk **močan deček** z nekaj plače.

Naznanjam

da sem s 15. majem t. l. prodala svojo pekarijo v Gosposki ulici Slovincu g. Fran Korenu. Zahvaljujem se tem potom mojim odjemalcem najpričnejše, ter priporočam mojega naslednika najpojele. S spoštovanjem **Viktorija Smarčana, Celje.**

Novi tečaji

za stenografijo, strojepis, pravopis in trgovsko pismo, računstvo in navadno knjigovodstvo, dvojno in ameriškansko knjigovodstvo, lepopis, slovenski in nemški jezik, pričnejo dne 2. junija in trajajo 4 mesece. Prospekti brezplačno. — Zabeležbo učilišče A. Legat v Mariboru, Vetrinjska ulica šte. 17, I. nadstr.

Razpis službe.

Pri Centralni upravi za trgovski promet z inozemstvom, podružnica v Ljubljani, je oddati več službenih mest.

Zahteva se trgovska izobrazba (trg. višje ali nižje šole), zmoglost samostojne korespondence in predvsem trgovsko prakso kot korespondent ali drugačen uradnik. Plača po dogovoru. Prošnje naj se vložijo do 28. maja 1919 pri Deželni vladi za Slovenijo, oddelek za trgovino in obrt.

Iščemo

za takojšnji nastop **restoratorja**, 1 gaterista, ter več **gozdnih delavcev** na parno žago; hrana in stanovanje zagotovljeno. — Ponudbe na trdko **bratje Tavčar, Vučenica, Stajersko.** 1131

Prima bosanske slive

v sodih prodaja v komisiji, dokler traja zaloga, trgovska špedicijska in komisijska delniška družba „Balkan“ po K 530 za netto kg. Leseni sodi po K 30— se ne sprejmejo nazaj. 113a

Kupim vsako množino

jabolčnika

kakor tudi 420

jabolčnega kisa.

Ponudbe z navedbo množine in najnižje cene na Ljubljana I., poštni predal šte. 163.

Karbid

v vsaki množini dobavlja **Breznik & Fritsch** trgovina z železnino, Ljubljana, Sv. Petra cesta 17 od 1. 5. t. l. dalje se nahaja trgovina na Francovem nabrežju št. 1, poleg trgovine I. C. Mayer pri franciškanskem mostu. 991

GARJE

srbečico, hraste, lišaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 4 K. Po pošti 5 K poštne prosto. Prodaja in razpošilja **lekarna Trnkoczy v Ljubljani**, zraven rotovža.

Živo apno, zidno in strešno opeko (vse v celih vagonih) **fini mizarški lim** (od 100 kg višje) ponuja **Valentin Urbančič**, Ljubljana, Bleiweisova cesta 18 (nasproti liceju).

„Zvezna tiskarna“ v Ljubljani, Stari trg izurjuje tiskovine vseh vrst, kakor: časopise, knjige, brošure, cenike, lepake, letake, usporode, tabele, račune, kvarte in pisemski papir s firmo, vizitke, naslovnice, računsko zaključke in vsa v to stroko spadajoča dela okušno in ceno.

Sezija od 15. maja do konca septembra.

Zdravilišče Rogaška Slatina

Najmodernejša in najprijetljivejša zdravilišča v Jugoslaviji.

Naravni žveplenokislogrenki vreli. Nedosežno zdravilišče za bolezni želodca, črevesa, jeter in ledvic. Zdravilišče za bolezni presnavljanja (diabetes, debelost) in putike (arthritis urica). Moderno kopališče z vsemi hydro-mehano-terapevtskimi procedurami. **Dijetetičen sanatorij** za bolne na želodcu, črevesu, jetrih, ledvicah in za diabetikarje pod vodstvom strokovnjaka dr. Lavriča iz šole svetovnoznane profesorja dr. Noordena. **Vsakovrstne mineralne, solne in plavalne kopeli. Terenske kure** za kronične bolezni srca, **klimatoterapija** za nervozne, okrepčevalne kure za krvne bolezni in bledico (chlorose). Najboljše krepijo za rekonvalescente po pljučnih boleznih, kot bronhitis, pleuritis itd. Zdraviliška godba, zdraviliški kino, umetniški koncerti, gledališke predstave, športni prostori. — Veliko število moderno opremljenih hotelov in dependanc, krasni izprehodi in izleti v okolico. — Za prehrano najboljše preskrbljeno. **Lastna mlekarna.** — Prospekte razpošilja brezplačno in na vprašanja odgovarja **Ravnateljstvo državnega zdravilišča Rogaška Slatina.**

Pisemski papir najfinejše vrste
priporoča 102
Marija Tičar, Ljubljana
Največja izbira umetniških razglednic

OPEKO 1142

zidake in strešnike oddaja po najnižjih cenah
od postaje Celje
Oswatitsch & Karlovšek, Celje.

ING. Dr. MIROSLAV KASAL

oblastveno poverjeni stavbeni inženjer.
Specijelno stavbeno podjetje za betonske, železobeton-
tonske in vodne zgradbe
v Ljubljani, Hilsnerjeva ulica št. 7.

Izvršuje strokovno:

Naprave za izrabo vodnih sil, vodne žage, elektrarne,
betonske in železobetonske jezove, mostove, železo-
betonska tovarniška poslopja, skladišča, betonske re-
zervarje, železobetonsko oporno zidovje in vse druge
betonske in železobetonske konstrukcije. 933

Prevzema v strokovno izvršitev vse načrte
stavbeno inženerske stroke.

Tehniška mnenja — Zastopstvo strank v tehniških zadevah.

MEDVED

Trgovcem
z manufakturnim blagom
se priporoča trdka
J. Medved iz Gorice
sedaj
v Ljubljani, Sv. Petra nasip 7.

Konfeksijska trdka
IVAN MASTNAK
v Celju, Graška ulica št. 15.
Velika zaloga vsakovrstnih oblek za gospode in
dečke, kostumov za otroke in vseh krojaških
potrebščin. Postrežba in blago solidno.

Poziv!

Pozivljajo se vse one stranke, ki so svejčas skle-
nile vojno-posojilno zavarovanje, da se nemudoma pri-
glase za spremenitev istega v

gotovinsko zavarovanje

Lastna korist veleva vsakomur, naj to brez
odloga stori.

Prijave sprejemajo:

Osrednji zavarovalni oddelek za Slovenijo

zaklada za vojaške vdove in sirote v Ljubljani, Fran-
čevo nabrežje št. 1, s podružnico v Mariboru ter okraj-
nimi zastopi v Celju, Ptuj, Kranju, Radoljci, Novem-
mestu, Kočevju, Kamniku, Litiji, Logatcu in Postojni.

Proda se

enonadstropna hiša

z vrtom in kletjo.

Poizve se na Glincah 81.

**Kupim 10 vagonov
modre galice 98%**

Prva Jugoslovanska zaloga vseh živil
na debelo za Kranjsko v Ljubljani
LJUDEVIT JAKOVLIČ

BARVA — KEMIČNO — ČISTI

vsakovrstno blago

obleke

PERE

domače perilo

SVETLOLIKA

ovratnice, zapesnice

(pošilja isto na dom)

in srajce

tovarna Jos. Reich

Ljubljana, Poljanski nasip št. 4.

Podružnica: Šelenburgova ulica št. 3.

Prekajevalnica

Vnovčevalnice za živino in mast v Ljubljani

bo prodajala

od 26. maja dalje vsak dan od 2. do 7. ure popoldne
v njeni „Ljudski mesnici“ 1134

na sv. Jakoba trgu

naslednje izdelke:

brenovke in safaladi	za 1 kg K 18.—
praško salami (brunšvieko)	16.—
pariško salami	22.—
svežo ljubljansko salamo	22.—
suho	26.—
stlačenko	12.—
kranjske klobase	28.—
vojne klobase	5.—
prekajeno svinjsko meso	24.—
praško šunko	28.—
prekajeni špeh	30.—

**Na novo otvorjena trgovina
FRANJO KENDA, Bled**

blizu hotela „Triglava“ priporoča svojo bogato za-
logo pristne svinjske masti, slanine, razne testnine,
raznovrstne moke, riž, kavo, likerje, čajev in kuba-
rum, olje, la. bosanske slive, sir, salame, sardine,
marmelado, sveža jajca, najboljše milo, pralni pra-
šek i. t. d. Točna in solidna postrežba. Najnižje cene.

Manjše kmečko podjetje
z žago na vodo v zvezi s
parno silo išče

strojnika.

Prilika za neoženjenega,
četudi starejšega moža ali
penzionista ali invalida. —
Polna preskrba, stanovanje,
kurjava, svečava, perilo, na-
vadna kmečka hrana s pi-
jačo in kruhom dopoldne in
popoldne, seveda tudi ob
nedeljah in praznikih in ob
dnevih, ko pri dovolj obilni
vodi para ne deluje. Ob ta-
cih prilikah nadzorstvo na-
prav, popravila itd. Primerna
mesečna plača po dogovoru
in po tem, bi li sam kuril
ali rabil kurjača.

Podjetje zvezano s kme-
tijo, dela se kakor na kme-
tiji, kadar čas za delo.

Za delomrčne, posebno
hujšakače, ni mesta!

Ponudbe sprejema iz pri-
jaznosti uredništvo „Nove
Dobe“ v Celju pod na-
slovom „Strojniki“. 1136

Glavnica: 200,000.000 kron.

Rezerve okrog 150,000.000 kron.

Podružnica kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani

Prešernova ulica 50 v lastnem poslopiju.

Prodaja in nakup vrednostnih papirjev; borzna naročila; sprejem in oskrba depotov z
vestno revizijo žrebalnih efektov; samoshrambe (Safe-Deposits) pod lastnim za-
klepom strank; krediti in predjmi vsake vrste; inkaso in eskont-menic;
nakazila in izplačila na vsa mesta tu- in inozemstva; potovalna
kreditna pisma; sprejem denarnih vlog na knjižice in tekoči račun, itd.